

Molts cops s'ha dit que ser homosexual i immigrant alhora és patir una doble discriminació. A priori sembla cert, tot i que podria no ser més que un estereotip. En aquestes pàgines, un magribí, un sud-americà i un europeu que viuen al nostre país parlen en primera persona de la seva experiència com a gais migrats a Catalunya.

Doblement discriminats?

Homosexuals immigrants a Catalunya?

per Iñaki Vázquez

Es diu que la diferència ens enriqueix com a individus i com a societat. En canvi, la gestió i la interacció de les diversitats, ha estat i és una de les principals fonts de discriminació, dolor i infelicitat per a moltes persones. COLORS ha volgut aprofundir en aquests dos fets apropant-se a tres homosexuals procedents del país amb una presència destacada en la nostra societat, el Gustavo Albornoz, uruguaià i veí a Pineda de Mar; l'Ugo Riccio, italià resident a Barcelona, i el Mohamed, marroquí que viu al Camp de Tarragona.

Tres continents, tres realitats

L'Ugo té 44 anys i en fa cinc anys que viu a Barcelona, però visita el seu país amb regularitat i està al dia de l'actualitat i dels debats existents a Itàlia; afirma amb contundència: «Itàlia, en el món occidental, és un dels països més endarrerit en el reconeixement dels drets d'homosexuals i transsexuals, de la ma de la gran influència del Vaticà i l'Es-

glésia catòlica en l'opinió pública i en la vida privada de la ciutadania». Relata situacions sorprenents en tant que parla d'un del països més importants del món per la seva història i cultura: «Ni tan sols tenim regulada la convivència entre dues persones, independentment de l'opció sexuals dels components. A Itàlia només pots conviure, amb reconeixement de drets, si formes un matrimoni heterosexual». Segons l'Ugo, l'homosexualitat a Itàlia es percep com quelcom aliè a la societat. No és convenient parlar-ne, encara que se sàpiga que alguna persona ho és. També remarca l'existència de violència contra les persones LGTB: «Jo vaig patir agressions a la sortida de locals d'ambient gai, i no vaig ser l'únic».

Per la seva banda el Gustavo comenta l'evolució positiva en relació als drets per a les persones LGTB a l'Uruguai. La promulgació de lleis que regulen la convivència entre persones del mateix sexe, la imminent aprovació de la llei de matrimoni homosexual i la creixent oferta

de locals d'oci gai i lesbià són alguns dels exemples que il·lustren aquesta nova situació. «La gent no s'amaga. És cert que no hi ha massa demostració pública, però la por va desapareixent. L'homofòbia existeix, com a tot arreu, però no conec cap cas de violència en el meu entorn més proper.» Explica situacions quotidianes en les que les bromes homòfobes i masclistes perduren, però no passen a mes. I afirma que a l'Uruguai «hi ha molta presència homosexual als mitjans de comunicació. Aquest és un fet determinant».

El Mohamed és un home de 36 anys que en fa sis va arribar al Camp de Tarragona. La situació que descriu del Marroc és esgarrifosa; allà la impunitat de qui agredeix a un homosexual és total i absoluta. Segons ell, hi ha una violència de carrer i una institucional que mira cap a un altre costat quan un home és humiliat simplement per ser més efeminat que la resta: «No veig cap evolució en cap sentit, més aviat el contrari. La influència, cada vagada més

important, de l'integrisme musulmà fa que els homosexuals tinguem un futur molt negre al Marroc». Tot i així comenta que a les grans ciutats, especialment entre la gent jove, comencen a veure's situacions de visibilitat impensables fa uns anys.

Ser gai i immigrant alhora

A l'hora de preguntar-li sobre una possible doble discriminació per ser gai i immigrant, el Gus és contundent: «Jo no he estat mai discriminat a Catalunya per ser gai, però sí per ser estranger». Ha hagut d'escoltar frases com: «Doncs ets molt claret de pell per ser d'allà», que evidencien quan presents són els arquetips entre la societat catalana. També relata que al seu entorn laboral sempre ha donat a conèixer la seva opció sexual i això mai li ha representat un problema.

El Mohamed ho viu d'una altra manera. La seva homosexualitat està absolutament amagada. Ningú del seu entorn sap res. Paradoxalment, ell no percep

Gustavo Albornoz i Ugo Riccio (el Mohamed, per qüestions obvies, ha preferit mantenir-se en l'anonimat).

cap discriminació social per ser gai, però afirma: «Tinc molta por que alguna persona amiga o de la meua família descobreixi el que a mi m'agrada. Potser soc jo mateix qui em discrimino». I comenta el pes dels comentaris homòfobs que ha escoltat des de la seva infantesa a l'hora d'afrontar la seva opció sexual: «Se que no faig res mal fet, però no entra en els meus plans anar amb la cara descoberta davant de la meua gent. Ells em rebutjarien totalment». En canvi, si que afirma: «Aquest país és molt racista. És igual el que una persona faci per a ella mateixa, per la seva família i per la societat. Si tens la pell fosca i ets pobre, sempre et miren pel damunt de l'esquena. Cada dia rebo desenes de mirades de sospita. Em fan sentir com si estigués ocupant un lloc que no em pertoca, i la crisi augmenta aquesta sensació».

Ser immigrant a l'ambient

Mohamed té una percepció particular de l'ambient. La manera en que ho viu el condiciona absolutament. Ell no freqüenta bars ni discoteques. Tampoc és usuari dels innumerables llocs webs ni xats a internet. Els llocs de *cruising* són l'espai on ell el viu. «Rebo una mica de tot», afirma. Els arquetips li arriben des de totes les perspectives possibles. Per una banda percep certa desconfiança d'alguns homes quan s'adonen que ell és magribí i per l'altra se'n beneficia de la part de certes llegendes urbanes que atribueix als homes nord-africans especials atribucions sexuals.

Per a l'Ugo la situació és diferent: «Jo, com a europeu no he patit cap discriminació a l'ambient. Però sí que hi ha discriminació cap a persones d'altres continents, cultures i religions». «No veig massa persones africanes, índies o asiàtiques als locals d'ambient gai», tanmateix assegura que la dificultat en sortir de l'armari de la majoria de les persones d'aquestes cultures pot explicar-se pel fet que «la prevalença d'homes magribins i brasilers entre els que exerceixen la prostitució masculina és un fet que els estigmatitza terriblement». Per a l'Ugo, no es tracta de ser estranger per ser discriminat, sinó que el que produeix desconfiança és provenir d'un país més pobre que el teu. I remarca la seva sorpresa per la veneració que ha vist cap a les persones vingudes del centre i el nord d'Europa, quan els drets LGTB reconeguts d'aquells països són molt sovint inferiors als d'aquí.

Per al Gustavo, són els arquetips els que determinen certes actituds discriminatòries en el si de l'ambient: «La imatge preconfigurada que es té d'un país i dels seus ciutadans condiciona sovint la relació d'aquestes persones amb la resta a l'ambient». Si més no, «amb la coneixença de les persones es desmunten els prejudicis. Com a mínim aquesta és la meua experiència».

Homosexual entre compatriotes

El Gus es relaciona amb poques persones del seu país des que viu a Catalunya. Malgrat això, creu que

la percepció sobre l'homosexualitat de la comunitat uruguaiana resident a Catalunya és en l'actualitat més positiva del que ho era al sortir del seu país. «Al cap i a la fi vivim en un dels països referència a nivell mundial i en alguna cosa s'ha de notar, no?»

En canvi l'Ugo diu que d'ençà que va arribar es va adonar que existia un flux migratori d'homosexuals que fugen d'una Itàlia que no els deixa viure lliurement. En aquest sentit, la seva relació amb la comunitat italiana és petita doncs s'evidencia una gran barrera entre la llibertat amb la que ell s'ha dotat per viure la seva sexualitat i el nivell de repressió interioritzada que molts d'aquests italians s'enduen del seu país.

Finalment, el Mohamed constata més tancament entre la comunitat magribina resident a Catalunya que els que estan al seu país: «És com si l'odi cap als

homosexuals fos una senya d'identitat per a aquells que es troben lluny del seu país». Segons comenta, el grau de llibertat que es viu aquí pel que fa a l'opció sexual fa que molts compatriotes seus adquireixin una actitud la defensiva. Ell no pot viure lliurement la seva vida entre els seus compatriotes, i per això amaga la seva identitat real en aquesta entrevista. En definitiva, tres persones, tres orígens, tres cultures, tres societats diferents, totes elles presents entre nosaltres.

Dies després de l'entrevista, un grup d'amics de Reus vam sortir de copes pel barri barceloní del Gaixample. Després de recórrer molts locals, vam comprovar dues coses: que la majoria de cambrers i cambres dels locals d'ambient són immigrants i que un percentatge vergonyosament alt estan sense assegurar i en precari. Resulta que l'Euro Rosa cada cop és més Euro i menys Rosa.

Associacions d'ajut a l'immigrant LGTB

per Jordi Solé

Els països occidentals són punt de destí de nombroses persones LGTB que fugen dels seus països d'origen on l'homosexualitat està perseguida socialment i legalment. Han arribat per intentar establir-se de forma permanent i fugir de la repressió i la manca de drets dels seus llocs d'origen. Al món encara queden 76 països on l'homosexualitat és il·legal i en cinc d'ells és castigada amb la pena de mort.

Els immigrants, independentment de la seva orientació sexual, fugen de situacions polítiques conflictives dels seus països d'origen, manca de condicions laborals dignes i un futur globalment poc esperançador. Tradicionalment han patit una discriminació social i legal a casa nostra per raons de raça, ètnia i llengües distintes. I veuen agreujada la seva situació quan per motius d'orientació sexual pateixen una doble discriminació.

La discriminació, fins i tot dins el propi col·lectiu de gais i lesbianes, ha fet néixer associacions d'immigrants LGTB que treballen a través de la

sensibilització i l'intercanvi cultural a favor de la integració. És el cas de l'Associació Catalana per a la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants (ACATHI), de Barcelona, o la Asociación para la Integración de Lesbianas, Gays, Bisexuales i Transsexuales Inmigrantes de Madrid, aquesta darrera anomenada Kifkif ("D'igual a igual", "el mateix", en llengua àrab). Ambdues ajuden a les persones LGTB migrades a normalitzar i integrar tant la seva condició sexual com la seva vida en el nostre país i els proporcionen models i punts de referència que serien difícils de trobar en el dia a dia quotidià.

+ info:

www.acathi.org (Associació Catalana per a la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants)

www.colectivokifkif.org (Asociación para la Integración de Lesbianas, Gays, Bisexuales i Transsexuales Inmigrantes)

www.h2o.cat (Gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals del Camp de Tarragona)